

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΩΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Σεπτέμβριος 2011)

Συγγραφέας: ΤΑΣΟΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ

Νέα δέσμη μέτρων για την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου η Ευρώπη να επιτύχει το στόχο βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας κατά 20% έως το 2020.

Τα μέτρα, υπό τη μορφή Οδηγίας, αφορούν την καθιέρωση μηχανισμών εξοικονόμησης ενέργειας σε όλα τα κράτη-μέλη, την εξοικονόμηση ενέργειας από τους καταναλωτές, το δημόσιο τομέα και τη βιομηχανία, την απόδοση στην παραγωγή ενέργειας και τη μεταφορά και διανομή ενέργειας. Ένα από τα βασικά μέτρα αφορά τη νομική υποχρέωση καθιέρωσης μηχανισμών εξοικονόμησης ενέργειας σε όλα τα κράτη-μέλη.

Οι εταιρείες διανομής ή λιανικής πώλησης ενέργειας θα υποχρεούνται να εξοικονομούν κατ' έτος ποσοστό 1,5% της ενέργειας που πωλούν κατ' όγκο, μέσω της υλοποίησης μέτρων για την ενεργειακή αποδοτικότητα, όπως η βελτίωση της απόδοσης του συστήματος θέρμανσης, η εγκατάσταση παραθύρων με διπλούς υαλοπίνακες ή η μόνωση σκεπής σε καταναλωτές τελικής ενέργειας.

Εναλλακτικά, τα κράτη-μέλη έχουν επίσης τη δυνατότητα να προτείνουν άλλους μηχανισμούς εξοικονόμησης ενέργειας, για παράδειγμα χρηματοδοτώντας προγράμματα ή προαιρετικές συμφωνίες που οδηγούν στα ίδια αποτελέσματα, αλλά δεν βασίζονται στην επιβολή υποχρέωσης στις εταιρείες του τομέα της ενέργειας.

Ως στόχος τίθεται ο δημόσιος τομέας να δώσει το παράδειγμα, λόγος για τον οποίο οι δημόσιοι φορείς θα καταβάλλουν προσπάθειες για να αφομοιώσει η αγορά ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα και υπηρεσίες, μέσω επιβολής της νομικής υποχρέωσης αγοράς ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων, προϊόντων και υπηρεσιών. Οι δημόσιοι φορείς έχουν περαιτέρω την υποχρέωση να μειώσουν σταδιακά την ενέργεια

που καταναλώνουν στα κτίρια τους, εκτελώντας κάθε έτος τις απαιτούμενες εργασίες ανακαίνισης. Η οδηγία προβλέπει κάθε χρόνο η ενεργειακή απόδοση των δημόσιων κτιρίων άνω των 250 τετραγωνικών μέτρων να είναι 3%.

Στη νέα οδηγία που αναμένεται να εκδοθεί επιδιώκεται η μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας από τους καταναλωτές. Για να καταστεί εφικτό προτείνεται η εύκολη και δωρεάν πρόσβαση σε δεδομένα σε πραγματικό χρόνο μέσω ακριβέστερων ατομικών μετρήσεων, ώστε οι καταναλωτές να καταστούν περισσότερο ικανοί να διαχειρίζονται καλύτερα την ενεργειακή κατανάλωση τους. Η τιμολόγηση πρέπει να βασίζεται στην πραγματική κατανάλωση και να αντικατοπτρίζει επακριβώς τα δεδομένα της μέτρησης.

Σε ό,τι αφορά τη βιομηχανία δρομολογείται η παροχή κινήτρων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να υποβληθούν σε ενεργειακούς ελέγχους και να υιοθετήσουν τις βέλτιστες πρακτικές, ενώ οι μεγάλες εταιρείες οφείλουν να διενεργήσουν έλεγχο της ενεργειακής τους κατανάλωσης, ο οποίος θα τις βοηθήσει να εντοπίσουν τις δυνατότητες μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας. Εξάλλου, υιοθετείται η παρακολούθηση των επιπέδων απόδοσης των νέων μονάδων παραγωγής ενέργειας και η καθιέρωση εθνικών σχεδίων θέρμανσης και ψύξης ως βάση για υγιή προγραμματισμό αποδοτικών υποδομών θέρμανσης και ψύξης, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης της απορριπτόμενης θερμότητας.

Σε ό,τι αφορά τη μεταφορά και τη διανομή ενέργειας επιτευχθούν βελτιώσεις της αποδοτικότητας με τη διασφάλιση ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας συνεκτιμούν τα κριτήρια ενεργειακής αποδοτικότητας κατά τη λήψη των αποφάσεων τους, ιδίως όταν εγκρίνουν τιμολόγια δικτύων.

«Η πρότασή μας στοχεύει στο να καταστήσει αποδοτικότερο τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούμε την ενέργεια στην καθημερινή μας ζωή και να βοηθήσει τους πολίτες, τις δημόσιες αρχές και τη βιομηχανία να διαχειριστούν καλύτερα την ενεργειακή τους κατανάλωση, πράγμα που αναμένεται, επίσης, να οδηγήσει σε μειωμένες δαπάνες για την ενέργεια. Δημιουργεί, επίσης, σημαντικές δυνατότητες για νέες θέσεις εργασίας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση», δήλωσε ο Γκίντερ Ετινγκερ, Ευρωπαίος επίτροπος, αρμόδιος για θέματα ενέργειας.

Η πρόταση της Επιτροπής αποτελεί συνέχεια των πρόσφατων εκκλήσεων για ανάληψη δράσης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (4 Φεβρουαρίου 2011), του Συμβουλίου Ενέργειας (10 Ιουνίου 2011) και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την επίτευξη του στόχου της μείωσης κατά 20% της αναμενόμενης ενεργειακής κατανάλωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2020. Οι πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις που έκανε η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τους εθνικούς στόχους ενεργειακής απόδοσης για το 2020, τους οποίους έθεσαν τα κράτη-μέλη για τον εαυτό τους στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», δείχνουν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση απέχει ακόμη αρκετά από το να είναι σε θέση να επιτύχει το στόχο της.

Για να ανταποκριθεί στην ανωτέρω πρόκληση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε κατά πρώτον, στις 8 Μαρτίου 2011, ένα νέο σχέδιο ενεργειακής απόδοσης με το οποίο προτείνεται φάσμα μέτρων ενεργειακής απόδοσης προς υλοποίηση σε όλους τους οικονομικούς τομείς ώστε να επιτευχθεί περαιτέρω εξοικονόμηση ενέργειας.

Στο σχέδιο αυτό επεφύλαξαν θερμή υποδοχή το Συμβούλιο Ενέργειας και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η οδηγία προβλέπει, επίσης, ότι η Επιτροπή θα διενεργήσει το 2014 αποτίμηση της συντελεσθείσας προόδου στην πορεία επίτευξης του στόχου της Ε.Ε. για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20% έως το 2020 και, αν παραστεί ανάγκη, θα υποβάλει περαιτέρω νομοθετική πρόταση ώστε να καθορίσει υποχρεωτικούς εθνικούς στόχους για την ενεργειακή απόδοση.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο Περιοδικό Ανεμολόγια (Ιούλιος-Αύγουστος 2011), σ. 47.